

La bretxa econòmica entre el País Valencià i Espanya s'eixampla

L'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques publica un informe que radiografia l'evolució de l'economia valenciana durant l'últim quart de segle. El País Valencià, que l'any 1990 es situava a 2,9 punts de la mitjana de PIB per càpita, hi està ara a 11 punts.

Reportatge de Violeta Tena

“**N**o es pot negar que hem millorat, però quan s'analitzen les dades amb deteniment te n'adones que hi ha motius per no estar del tot satisfets”. Amb aquest diagnòstic, Francisco Pérez tractava de resumir el sentiment que provoca un informe de l'Institut Valencià d'Investigacions Econòmiques (IVIE). L'organisme que dirigeix Pérez compleix aquest any 25 anys de vida i ho ha celebrat amb la publicació d'un estudi que radiografia l'evolució de l'economia valenciana en aquest quart de segle. I el que diuen les

dades és que, si bé s'han produït progressos, també hi ha molts punts febles en el model de creixement valencià. La incapacitat del teixit productiu per absorbir els milers de joves que cada any ixen de la universitat; la dependència del sector turístic i, sobretot, un model de finançament i unes inversions públiques que impedeix a l'administració fer de palanca del creixement, són algunes de les falles detectades.

Els canvis han estat múltiples, en aquest quart de segle. També en l'àmbit demogràfic. La població ha crescut un 28%, nou punts més que la mitjana es-

panyola, fins a situar el País Valencià per sobre dels cinc milions d'habitants. Això s'ha degut principalment a l'arribada de persones immigrants. A hores d'ara, el 12,8% de la població que resideix al País Valencià, això és al voltant de 680.000 persones, ha nascut fora.

És aquest increment poblacional, unit a l'escàs valor afegit del model productiu, el que explica que l'escletxa de riquesa entre el País Valencià i la resta d'Espanya haja augmentat. Així, si bé en els últims 25 anys el PIB per càpita ha crescut d'un 27%, aquest creixement és inferior a la mitjana espanyola, que ha estat del 38% per al mateix període. És en aquest punt que apareix la dada més sagnant: el 1990 el PIB per habitant era d'un 2,9% inferior a la mitjana espanyola; l'any 2015, la diferència es va ampliar fins als 11 punts.

A aquesta xifra s'han de sumar importants canvis en una estructura productiva que s'ha terciaritzat de manera accelerada. El sector terciari representa ja el 72,7% del PIB valencià. La indústria ha perdut vuit punts des de l'any 90, encara que s'ha produït una molt tímida reindustrialització a partir de 2008. Pel que fa a la construcció, avui se situa en el 6,3% del PIB, una xifra més baixa que no el 1990 (quan representava el 7,9%), i ridícula en comparació del 13% assolit l'any 2008.

Més capacitats; menys productius

L'estudi realitzat per IVIE també posa de manifest algunes situacions paradoxals. A hores d'ara les universitats valencianes superen els 140.000 estudiants, això és, un 51% més que fa cinc lustres. A pesar d'això, els nivells de productivitat són baixos i inferiors als d'Espanya: en 25 anys la productivitat ha augmentat d'un 15% al País Valencià, enfront d'un 20% d'Espanya. És a dir, que si bé hi ha més universitaris que mai, aquest capital humà no és utilitzat pel teixit productiu per aconseguir millores de productivitat. O, el que és el mateix: els valencians i les valencianes estan sobrequalificats per al tipus de llocs de feina que ofereixen les empreses. Entre les dades més positives que ofereix l'estudi de l'IVIE hi ha el comportament del sector turístic. Des de mitjan anys 90 els turistes estrangers s'han multiplicat per 2,6. El creixement del flux turístic, de fet, ha estat més intens que a Espanya des de 2000. •